

Unió General de Treballadors
de Catalunya

LA CATALUNYA NO RETALLABLE EN XIFRES

Juliol 2011

Pobresa i Desigualtat

1.375.477

Persones que a Catalunya estan en situació de risc a la pobresa.

Enquesta de condicions de vida i EPA, Catalunya 2009.

277.605

Gairebé 1 de cada 4 menors de 16 anys estan en risc a la pobresa.

Enquesta de condicions de vida i EPA, Catalunya 2009.

10,08

El 10% de la població més rica de Catalunya té una renda 10,08 superior a la del 10% de la població més pobre. Avui els rics són més rics i els pobres més pobres: tres anys enrere aquesta diferència era del 7,51.

Enquesta de condicions de vida i EPA, Catalunya 2009 i 2006.

La Catalunya no retallable en xifres

351.345

Només 1 de cada 5 persones surten de la situació de risc a la pobresa gràcies a les transferències socials (sense comptar les pensions de vellesa i supervivència).

Enquesta de condicions de vida i EPA, Catalunya 2009.

Atur

727.600

Persones que volen treballar però que no tenen ni troben feina, el 19% de la població activa de Catalunya.

EPA, Catalunya I trimestre 2011

163.800

El 23% del total de persones desocupades porten 2 anys i més sense ocupació.

EPA, Catalunya I trimestre 2011

La Catalunya no retallable en xifres

441.900

El 60% de les persones desocupades no reben prestació ni subsidi per desocupació.

EPA, Catalunya I trimestre 2011

146.300

Joves menors de 25 anys que no troben feina, una taxa d'atur del 43,6%.

EPA, Catalunya I trimestre 2011

580.000

En 1 de cada 5 llars almenys hi ha una persona desocupada. I en 120.000 llars almenys hi conviuen 2 persones desocupades.

EPA, Catalunya I trimestre 2011

556.000

Persones actives en el mercat de treball en situació de risc a la pobresa: 383.000 persones ocupades i 173.000 persones desocupades.

Enquesta de condicions de vida i EPA, Catalunya 2009.

La Catalunya no retallable en xifres

32.828

Titulars de la RMI i un total de 86.856 persones beneficiàries. Al començar la crisi els titulars eren 12.326 i les persones beneficiàries 28.053.

Departament de Benestar i Família, Catalunya I trimestre del 2011 i del 2008.

Vellesa

305.598

Una de cada quatre persones de 65 o més anys tenen uns ingressos inferiors al llindar de la pobresa. Per aquest grup d'edat, són les dones les que tenen una taxa de risc de pobresa superior (6,7 punts percentuals per sobre de la dels homes).

Enquesta de condicions de vida i EPA, Catalunya 2009.

1.576.740

Pensionistes a Catalunya que de mitjana tenen una pensió de 830,78 euros mensuals.

Seguretat Social, Catalunya 1 de juny de 2011.

La Catalunya no retallable en xifres

387.715

Pensionistes de viduïtat amb una pensió mitjana de 587,87 euros mensuals.

Seguretat Social, Catalunya 1 de juny de 2011.

57%

La quantia mitjana de les pensions de les dones representen només el 57% de la quantia mitjana de les pensions dels homes.

Seguretat Social, Catalunya 1 de gener de 2010.

75%

Al voltant del 75% de les pensions són *inframileuristes* (cobren menys de 1.000 euros mensuals).

Seguretat Social, Catalunya 1 de gener de 2010.

288.693

Pensions que reben complements a mínims a Catalunya.

Seguretat Social, Catalunya 1 de gener de 2010.

La Catalunya no retallable en xifres

55.692

Persones beneficiàries d'una pensió no contributiva de 347,60 euros mensuals.

Boletín de Estadísticas Laborales (MTIN), Catalunya maig del 2011.

12

Places a centres de dia per cada 1.000 persones grans. El 50% de les places són privades.

Mapa de Serveis Socials, 2010. Departament de Benestar Social i Família

47

Places a residències per cada 1.000 persones grans. El 44% de les places són privades.

Mapa de Serveis Socials, 2010. Departament de Benestar Social i Família

Discapacitat i Dependència

442.050

Persones amb algun tipus de discapacitat.

Departament de Benestar i Família. Catalunya 2010.

62.173

Persones amb algun tipus de discapacitat amb necessitat d'una tercera persona i mobilitat.

Departament de Benestar i Família. Catalunya 2010.

8

Places a centres socio-sanitaris per cada 1.000 persones amb dependència. El 40% de les places són privades.

Mapa de Serveis Socials, 2010. Departament de Benestar Social i Família

15

Places a centres residencials - temporals o permanents- per cada 100 persones amb discapacitat superior al 75%

Mapa de Serveis Socials, 2010. Departament de Benestar Social i Família

11

Places a centres de dia de teràpia ocupacional per a cada 100 persones amb discapacitat superior al 75%.

Mapa de Serveis Socials, 2010. Departament de Benestar Social i Família

Educació i Salut

32%

De fracàs escolar a Catalunya.
31% a Espanya i 14% a la UE27

Dades del Ministeri d'Educació. 2008.

3,8%

Percentatge del PIB destinat a
educació a Catalunya. La
mitjana de la UE-27 se situa en
un 5,1% del PIB.

Idescat. Any 2008.

324,5

324 llits per cada 100.000
habitants, lluny dels 562 de la UE-
27 i als antípodes d'Alemanya amb
820 llits.

Comissió Europea 2008.

148.440

Pacients inclosos a la llista
d'espera de proves
diagnòstiques que han
d'esperar de mitjana 52 dies.

Servei Català de la Salut, Catalunya novembre 2010.

La Catalunya no retallable en xifres

56.670

Pacients inclosos a la llista d'espera quirúrgica que de mitjana han d'esperar 4 mesos i 4 dies per ser intervinguts.

Servei Català de la Salut, Catalunya desembre 2010.

205.788

Persones de 16 i més anys que no han rebut tractament dental perquè no s'ho han pogut permetre econòmicament

Enquesta de condicions de vida de l'INE. Catalunya 2009.

5

5 anys és la diferència dels anys d'esperança de vida entre un nen nascut al districte de Ciutat Vella (75,2 anys) i un altre nascut a Sarrià (80,6)

Agència de Salut Pública de Barcelona. Any 2008.

Família i Habitatge

1.715.000

Llars que arriben amb alguna dificultat a finals de mes, un 21% més que tres anys enrere.

Enquesta de condicions de vida i EPA, Catalunya 2009 i 2006.

40,9%

Taxa de risc a la pobresa dels adults que tenen fills a càrrec, més del doble que la taxa general de Catalunya (18,4%)

Enquesta de condicions de vida i EPA, Catalunya 2009.

1

Plaça a una llar d'infants per cada 4 infants de 0 a 3 anys a Catalunya. El 40% d'aquestes places són privades.

Departament d'Ensenyament. Catalunya curs 2010-2011.

85%

El 85% de les famílies amb fills menors de 3 anys es quedaran sense l'ajuda per fill a càrrec de la Generalitat.

UGT de Catalunya a partir de l'avantprojecte de llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya 2011.

55.568

Famílies amb l'habitatge en procés d'execució hipotecària del 2007 fins al juny del 2011.

Consell General del Poder Judicial.

Les retallades no són neutrals

El poder polític, guiat del poder econòmic i financer, està camuflant sota un discurs d'austeritat el major atac cap els nostres drets socials. Tot i que la majoria de la ciutadania està en contra, l'actual govern de la Generalitat ha decidit reduir un 10% la despesa pública pel 2011, cosa que implica una retallada directa al nostre Estat de Benestar i, en conseqüència, una disminució de la capacitat redistribuïdora del Govern. Amb aquesta decisió es pretén estalviar 4.900 milions d'euros en un any, perquè en un any anhelan reduir el dèficit des del 3,9% del PIB del 2010 fins al 1,3% del PIB del 2011.

Quatre mil nou-cents milions d'euros, més o menys una setèima part de la despesa en protecció social de Catalunya. Molts diners que es deixaran de dedicar a les infraestructures i serveis sanitaris, d'atenció a la dependència, educatius i socials, i si no es dirigeixen recursos cap als serveis públics en general, aquests serveis tendiran a ser insuficients i pitjors.

L'actual crisi ha evidenciat encara més els dèficits que té el nostre estat de benestar i les mancances en els seus efectes redistributius i d'igualtat d'oportunitats. A Catalunya 1.375.477 persones viuen amb uns ingressos inferiors al llindar de pobresa quan el 10% de la població més rica té una renda 10 vegades superior a la del 10% més pobre. Tenir una feina està deixant de ser una garantia de benestar, 383.000 persones ocupades es troben en risc a la pobresa, a banda de les més de 700.000 persones que no tenen una feina i el 60% d'aquestes que no reben prestació ni subsidi per desocupació.

Destinant menys diners a uns serveis que cada dia fem ús tots els ciutadans i ciutadanes, el Govern el que fa és carregar en contra del nostre estat de benestar i menysprea els nostres drets fonamentals. Partim d'un estat de benestar que encara té recorregut a fer i amb una demanda creixent de serveis i de prestacions socials:

- **Prestacions de pobresa.** Al voltant del 75% de les pensions són *inframileuristes*.
- **Les famílies carreguen les mancances en atenció a la gent gran i dependent.** Només tenim 12 places a centres de dia per cada 1.000 persones grans i 8 places a centres socio-sanitaris per cada 1.000 persones amb dependència.

- **El futur del país hipotecat.** Amb un fracàs escolar del 32%, més del doble que la mitjana de la Unió Europea, només destinem el 3,8% del PIB a educació.
- **Baixa qualitat en l'atenció sanitària.** Tenim 324 llits als hospitals per a cada 100.000 habitants, de mitjana la Unió Europea té un 75% més de llits; en conseqüència, 56.670 pacients a Catalunya esperen més de 4 mesos per a ser intervinguts quirúrgicament.
- **Impossibilitat de conciliar temps de treball i personal.** Només hi ha una plaça de llar d'infants per a cada 4 infants menors de 3 anys a Catalunya, el 40% privades.
- **Vulneració del dret a l'habitatge.** Més de 55.000 famílies han tingut l'habitatge en procés d'execució hipotecària.

Les retallades afectaran de manera molt clara la qualitat i la cobertura dels serveis públics que, com hem vist, ja eren insuficients fins i tot abans de copsar els efectes de la crisi. Les retallades, per tant, s'efectuen en un moment de màxima necessitat social i sobre un Estat del Benestar encara dèbil.

Les retallades tampoc són neutres; no estan lluny als interessos d'alguns per aconseguir fer nous negocis, o almenys nous clients: privatitzar uns serveis que han de garantir el benestar col·lectiu i assegurar la igualtat de condicions i d'oportunitats a la ciutadania. I és que al darrera de cada retallada social s'amaga un nou intent de privatització dels serveis públics.

Així, defensant una reducció del deute públic i no satisfent les necessitats socials, el Govern de la Generalitat ens està empenyent a aconseguir aquests serveis en l'oferta privada, que seran més cars i que possiblement ens faran endeutar-nos més, però aquesta vegada ja no serà el govern l'endeutat sinó que ho serem nosaltres. Nous negocis per a la banca, encantada de tenir-nos endeutats perquè ho tindrà més fàcil per a imposar les condicions que vulgui en els nostres préstecs.

Hi ha alternatives

Assistim a un atac sense treva cap al nostre Estat de Benestar legitimat pels dogmes neoliberals que perceben la despesa pública social com un perill per l'estabilitat econòmica del país i, empren la crisi com la gran excusa per a poder aprimar el nostre estat de benestar i retallar encara més la despesa en polítiques socials, educatives, sanitàries, etc.

La pregunta que ens fem és si és que no hi ha una altra solució, si és que no tenim la manera d'aconseguir els recursos econòmics que necessitem per a finançar la despesa social i empènyer definitivament un Estat de Benestar fort i suficient.

La pressió fiscal en Espanya se situa en un 32% davant el 43% d'alguns països nòrdics i la despesa pública social com a percentatge del PIB se situa en un 20,3% davant el 27% de la mitjana de la Unió Europea dels 15.

Per tant, no és cert que no hi hagin recursos suficients per sustentar el nostre estat del benestar. Aquests existeixen i han augmentat exponencialment durant els anys de bombolla Immobiliària, però el problema és que no es recaptin, perquè els seus propietaris o no estan obligats a tributar, o estan disposen dels mecanismes per cercar vies per evadir el pagament dels impostos, o bé no declaren aquests ingressos cometent frau fiscal. Això succeeix perquè no hi ha una voluntat política real i ferma de plantar-se davant els interessos i privilegis d'uns quants que, sota l'excusa de la globalització del capital, aconsegueixen mantenir l'estatus quo de classe privilegiada.

En els darrers anys la política fiscal espanyola, lluny d'aproximar-se als estàndards fiscals europeus, ha engrandit l'esclatxa iniciada amb la dictadura i està afavorint l'acumulació i no redistribució de la riquesa. Així, les darreres reformes fiscals aprovades a Espanya i els canvis proposats per l'actual Govern de la Generalitat han augmentat la regressivitat del sistema.

Per tot plegat, per a la UGT de Catalunya és imprescindible que el poder polític adopti decisions valentes efectuant els següents canvis en la política d'ingressos del Govern.

- **Perseguir el frau fiscal:** a Catalunya es generen recursos suficients, el problema és que no es recaptin. Es calcula que l'Estat deixa d'ingressar 90.000 milions d'euros anuals i 16.000 dels quals correspondrien al que deixa d'ingressar Catalunya anualment.

Aquests 16.000 milions d'euros anuals equivalen al 40% del pressupost de la Generalitat pel 2010 o al 50% del deute públic català.

- **Efectuar una revisió dels beneficis fiscals (deduccions i desgravacions)** El 2010 van suposar més de 1.600 milions d'euros, diners que no es van recaptar. No crear-ne de nous, com per exemple la deducció per pagament de mútues de sanitat privades, que només beneficiaria a aquelles persones capaces de finançar un sistema de sanitat privat i deixaria les arques públiques sense uns recursos del tot necessaris.
- **Incrementar la progressivitat del sistema fiscal català**, de manera que contribueixi més qui més té. En aquest sentit, és imprescindible recuperar l'Impost de Successions i Donacions, la pràctica eliminació del qual només ha servit per afavorir la classe adinerada del país i augmentar la progressivitat de l'IRPF.
- **Introduir canvis en la fiscalitat ambiental** a Catalunya en convergència amb l'europea.

I finalment,

- **Prioritzar la despesa i augmentar l'eficiència** des de la lògica pública i garant de la igualtat d'oportunitats.

És en moments de recessió econòmica com l'actual, en què són moltes les persones les que es troben en situacions de vulnerabilitat i en què les desigualtats poden dirigir-nos cap a una fractura social, quan és més necessari que mai invertir en polítiques socials i en serveis públics, com a condició necessària per a cobrir les necessitats de la ciutadania i garantir una societat cohesionada i més igualitària, però també com una veritable garantia de creixement econòmic i de creació d'ocupació.